

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальностей:

017 «Фізична культура і спорт» 053 «Психологія»

081 «Право» 227 «Фізична терапія, ерготерапія»

231 «Соціальна робота»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності та
загальноправових дисциплін
Протокол № 2
від 06 лютого 2024 р.

Чернігів 2024

Основи академічного письма. Методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 017 «Фізична культура і спорт», 053 «Психологія», 081 «Право», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 231 «Соціальна робота» /Укл. Козинець О.Г. – Чернігів: ННІ права і соціальних технологій НУ «Чернігівська політехніка», 2024. – 43 с.

Укладач:

КОЗИНЕЦЬ ОЛЕНА ГАВРИЛІВНА, кандидат історичних наук, доцент

Відповідальний за випуск: ВЕРЕМІЄНКО СВІТЛАНА ВІКТОРІВНА,
старший викладач кафедри правоохоронної
діяльності та загальноправових дисциплін

Рецензенти: СЕЛЕЦЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ВІКТОРОВИЧ, к.ю.н., доцент, декан
юридичного факультету

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА»	6
1.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	6
1.2. Методи контролю з навчальної дисципліни	8
1.3. Література основна до всього курсу	9
1.4. Орієнтовний перелік питань на диф. залік	16
II. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	18
III. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ВИДИ РОБІТ, БАЛИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	33
IV. ПОЛІТИКИ КУРСУ	38
V. ДОДАТКИ	
<i>Додаток 1.</i> ПРАВИЛА НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ ДОПОВІДІ	40
<i>Додаток 2.</i> ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ	42

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Основи академічного письма» передбачає формування у здобувачів вищої освіти навичок академічної грамотності, академічного письма, академічної культури, що необхідні для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті, надає їм необхідні знання щодо особливостей академічної комунікації.

Пререквизити: курс «Основи академічного письма» безпосередньо пов'язаний із дисципліною «Українська мова» і має на меті закласти основи академічного письма, навчити створювати академічні тексти, зокрема академічне есе, наукові роботи, зокрема курсові роботи, тези доповідей, піддавати їх логічному аналізу, актуалізувати пізнавально-пошукові інтереси.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи академічного письма» є:

- Ознайомлення з сучасним станом та тенденціями розвитку проблеми академічної доброчесності.
- Вивчення різновидів наукової творчості.
- Засвоєння принципів застосування цих закономірностей для наукової творчості.
- Практичне ознайомлення з особливостями та засвоєння основ наукової роботи ЗВО.

Однією з найбільш ефективних форм навчання, системного засвоєння здобувачами вищої освіти знань є практичні заняття, потреба в яких особливо велика у викладанні такого навчального курсу як «Основи академічного письма».

Головна мета проведення практичних занять – поглиблення та закріплення найбільш складних і важливих тем лекційного курсу. На практичних заняттях здобувачі вищої освіти набувають навичок творення самостійно академічних текстів, опрацювання літературних джерел, правильного їх оформлення, аналізу структури тексту, правильного формулювання і висловлювання своїх думок під час обговорення тем курсу, генерації ідей, набуття навичок академічного письма.

Практичні заняття мають на меті перевірити засвоєння навчального матеріалу студентами, а також долучити студентів до процесу набуття знань та навичок у сфері академічного письма.

Підготовка до практичного заняття відображається здобувачами вищої освіти у конспекті та на платформі онлайн навчання Moodle, де фіксується результат роботи з рекомендованою літературою по темі практичного заняття, виконання практичних вправ та ін. Такі матеріали можуть використовуватися

для відповіді на заняттях, а також при відпрацюванні пропущених занять.

В обов'язковому порядку здобувачі вищої освіти при підготовці до практичних занять використовують рекомендовану методичними посібниками і настановами викладачів літературу: підручники, навчальні посібники, монографії, наукові статті у періодичних виданнях, в тому числі ті, що розташовані на сторінці предмету в системі дистанційного навчання MOODLE.

Готуючись до відповіді на практичному занятті, здобувачі вищої освіти повинні не лише показати свої знання фактичного матеріалу, а й продемонструвати вміння аналізувати, логічно мислити, висловлювати власну аргументовану думку з конкретних питань, знання структури наукового тексту.

У плані практичних занять, окрім переліку певної кількості питань, запропоновані основні терміни з теми, а також контрольні питання, на які здобувачі вищої освіти, готуючись до практичного заняття, повинні знати відповіді. До кожної теми практичного заняття запропоновані теми рефератів, при написанні яких, здобувачі вищої освіти можуть поглибити свої знання, опрацювати додаткову літературу і, тим самим, розширити свій світогляд.

Курс – практично спрямований. Це мотивує до дотримання принципів академічної доброчесності, набуття якісних знань.

До кожної теми практичного заняття запропонований перелік літератури.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА»

1.1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Формування академічної культури студента

Тема 1. Засади вищої освіти. Основні поняття, підходи і завдання курсу

Розуміння поняття «засади вищої освіти». Основний підхід, мета і завдання курсу. Основні характеристики поняття академічного письма.

Сучасне поняття академічної грамотності та його структура. Критичне мислення.

Поняття самостійної роботи студентів. Мета та функції самостійної роботи студентів. Види самостійної роботи студентів. Види навчальної діяльності, які включає самостійна робота студентів.

Тема 2. Академічна доброчесність і її порушення. Кодекси честі

Академічна культура, академічна доброчесність. Ознаки академічної нечесності. Основні підходи до розуміння поняття «кодекс честі». Положення про академічну доброчесність Національного університету «Чернігівська політехніка».

Тема 3. Інтелектуальна власність і її порушення

Інтелектуальна власність. Авторське право. Відкритий доступ до знань. Поняття «плагіат». Статичні дані, соціологічні опитування щодо проблеми плагіату в Україні та закордоном.

Змістовий модуль 2. Усне й писемне мовлення. Науковий текст

Тема 4. Наукове мовлення. Культура спілкування

Науковий стиль. Усне мовлення. Писемне мовлення. Підготовка й написання наукового тексту. Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування.

Академічний текст. Організація та технології роботи.

Тема 5. Реферат, курсова, магістерська: загальна характеристика

Поняття та загальна характеристика реферату. Основні характеристики курсової роботи. Структура курсової роботи. Визначення предмета та меж дослідження, складання плану робіт. Збір та опрацювання матеріалів, необхідних для написання курсової роботи. Проведення емпіричного дослідження.

Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

Тема 6. Робота над науковими публікаціями

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова монографія, наукова стаття, тези доповіді. Формулювання головної ідеї тексту – тези. Правила формулювання тез. Методика підготовки та оформлення публікації. Техніка написання тексту. Вимоги до оформлення наукових публікацій в Україні.

Змістовий модуль 3. Робота з науковими джерелами. Основи наукової творчості

Тема 7. Цитата. Покликання. Бібліографічний пошук

Правила цитування та оформлення покликань у науковому тексті (вітчизняний стандарт). Міжнародні принципи цитування і покликання. Бібліографічний пошук. Укладання бібліографії дослідницької роботи. Каталоги. Пошук інформації в Інтернеті. Бібліографічні менеджери. Методологія бібліографічного пошуку, робота з каталогами.

Тема 8. Психологія та технологія наукової творчості

Організація творчої діяльності науковця. Особливості планування робочого дня науковця. Особливості облаштування робочого місця науковця для ефективної творчої діяльності. Характеристика необхідного обладнання: оргтехніка, технічні засоби наукової діяльності.

1.2. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти включає поточний, проміжний та семестровий контроль знань з дисципліни. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, перевірки результатів виконання індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти.

Проміжний контроль має на меті оцінку результатів знань здобувача вищої освіти після вивчення матеріалу з кожного змістового модуля дисципліни. Цей вид контролю проводиться у формі тестування та контрольної роботи і оцінюється відповідною сумою балів.

Здобувач вищої освіти, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного та проміжного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Результати поточного та проміжного контролю реєструються в журналі викладача. Перескладання пропущених без поважних причин робіт проміжного контролю або з метою підвищення кількості набраних балів упродовж семестру не дозволяється.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку з урахуванням результатів поточного та проміжного контролю знань, і оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

З дисципліни в кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на диференційованому заліку. Складання диференційованого заліку є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати диференційованого заліку. Повторне складання диференційованого заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

1.3. ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА ТА ДОПОМІЖНА ДО ВСЬОГО КУРСУ

1. Авторське право для бібліотекарів: підручник / Пер. з англ. О. Васильєва. К.: ТОВ «ІММ «ФРАКСІМ», 2015. 196 с.
2. Академічна доброчесність: виклики сучасності / Збірник наукових есе учасників наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 1 – 13.10.2018). Варшава, 2018. 162 с.
3. Академічна доброчесність: виклики сучасності / Збірник наукових есе учасників наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 28.01 – 08.02.2019). Варшава, 2019. 171 с.
4. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с
5. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
6. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т.М.Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
7. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ;Таксон, 2016. 234 с.
8. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К.: УкрНДНЦ, 2016. 16 с.
9. Берегова Г.Д. Ділова українська мова. Курс лекцій: навч.-метод. посіб. Херсон: Айлант, 2004. 240 с.
10. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
11. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
12. Бутенко Л. В. Мовлення ділових людей на нарадах, засіданнях, зборах: навч. посіб. для студ. нефілол. спец. 2-е вид., доп. і випр. Алчевськ: ДГМІ, 2003. 253 с.
13. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 «Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення») / Бюлетень ВАК України. К., 2011. № 9/10. С. 2–10.
14. Вербицька А. В. Децюк Т. М., Василенко О. В. Розвиток академічної доброчесності як компетенції конкурентоспроможного фахівця. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Вип. 6 (162). Серія: Педагогічні науки / голов. Ред. М.О. Носко. Чернігів: НУЧК, 2020. С. 35-41.
15. Гальченко С. І., Силка О. З. Основи наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Черкаси: АММО, 2015. 93 с.
16. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 624 с.

17. Децюк Т. М., Труба В. М. Проблеми формування академічної доброчесності здобувачів вищої освіти в умовах ЗВО. *Юність науки – 2021: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 25-26 березня 2021 р.)* : у 2-х ч. Ч.2. НУ «Чернігівська політехніка». Чернігів, 2021. С. 40-42.
18. Децюк Т. М., Васильєва Д. А. Проблема дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. *Інноваційний потенціал соціальної роботи в сучасному світі: на межі науки та практики: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції*. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 174-176.
19. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, Т. Д. Іщенко та ін. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
20. Етичний кодекс ученого України [проект]. К.: Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. 16 с.
21. Ідея Університету: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. Львів: Літопис, 2002. 304 с.
22. Кодекс етики університету Конкордія. *Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів)*. К.: Таксон, 2003. С. 231–256.
23. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. С. 122-128.
24. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
25. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://saiup.org.ua/resursy/3459-2/>
26. Нортвудський університет (американський приватний університет, заснований у 1959 р.). Кодекс етики. *Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф. (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів)*. К.: Таксон, 2003. С. 259 – 260.
27. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
28. Основи наукового мовлення: навч.-метод. посіб. / уклад.: О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. К.: НАДУ, 2012. 48 с.
29. Орлюк О.П., Андрощук Г. О., Бутнік-Сіверський О. Б. та ін. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. К.: Вид. дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
30. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеса Гончара, 2013. 44 с.

31. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с.
32. Семенов О. М., Фаст О. Л. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
33. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. К.: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.
34. Студентська науково-дослідницька робота (Нормативно-методичні рекомендації). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 58 с.
35. Ткачук О. В., Наконечна Л. Б. Сучасне українське наукове мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2018. 160 с.
36. Хомаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.
37. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліогр.». Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. 3-тє вид., випр. та допов. Рівне, 2011. 231 с.
38. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підруч. 2-е вид., випр. і доп. К.: Алерта, 2011. 696 с.
39. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: навч. посіб. 6-е вид., випр. і доп. К.: Алерта, 2008. 301 с.
40. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.
41. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.
42. Яхонтова Т. В. Основи англomовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців. 2-ге вид. Львів: ПАІС, 2003. 220 с.
43. Bailey S. (2011) *Academic writing: a handbook for international students*. 3rd ed. 314 p. (London, New-York: Routledge)
44. Zobel J. (2014) *Writing for Computer Science*. 3rd ed. 285 p. (London: Springer-Verlag London Ltd)
45. Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. Харків: Права людини, 2008. 32 с.
46. Butler L. (2007) *Fundamentals of Academic Writing - Level 1*. 236 p
47. Oshima A., Hogue A. & Longman A. W. (1996) *Introduction to Academic Writing, Second Edition (The Longman Academic Writing Series)*. 221 p.
48. Meyers A. (2016) *Longman Academic Writing Series 5: Essays to Research Papers*. 273 p.
49. Els Van Geyte (2013) *Writing Learn to Write Better Academic Essays (Collins English for Academic Purposes)*. 186 p.
- Taylor G. (2009) *A Student's Writing Guide: How to Plan and Write Successful Essays*. 284 p.
50. Bretag Tracey. *Handbook of Academic Integrity*. Springer Singapore, 2016. 1097p.

Допоміжна

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. *Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»* / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
2. Андрущенко В. П. Основні характеристики європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5 «Педагогічні науки: реалії та перспективи»*. К., 2011. Вип. 26. С. 3–15.
3. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти. *Філософська думка*. К., 2014. № 5. С. 110–122.
4. Бойченко Н. М. Етичні аспекти університетських цінностей. *Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. № 1 (1). С. 37–43.
5. Бутенко О. В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр.* Херсон, 2014. Вип. 1. С. 59–62.
6. Войтел С. Підготовка роботи до публікації. *Морфологія*. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, № 1. С. 101–102.
7. Гапон Н., Худзіцка-Чупала А., Лупіна-Вегенер А. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз. *Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки»*. Львів, 2013. Вип. 16. С. 241–248.
8. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого. *Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр.* Київ-Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2011. Вип. 1. С. 25–34.
9. Гуманенко О. О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації»*. Львів, 2015. Вип. 1 (50). С.15–20.
10. Гунчак В. М., Чепига М. П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького*. Львів, 2011. Т. 13, № 3 (49). С. 14–23.
11. Децюк Т. М., Хижняк Ю. А., Боровик А. В. Формування професійних етичних принципів та цінностей майбутніх соціальних працівників у позааудиторній роботі. *Проблеми соціальної роботи: філософія, психологія, соціологія*. Чернігів : ЧНТУ, 2017. № 2 (10). С. 22-28
12. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпропетровськ, 2014. № 8. С. 54–62.
13. Женченко М. І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України). *Наука України у світовому інформаційному просторі*. К.: Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 125–136.
14. Інграффіа Т., Швальбе К.-Х. Інструкція з написання наукової статті. *Морфологія*. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, № 1. –С. 96–100.
15. Ковальова А. Проблеми академічного плагиату та авторського права

у цифровому просторі України. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: зб. наук. пр.* К., 2013. Ч. 21: Електронні інформаційні ресурси. С. 61–71.

16. Козинець О.Г., Ципляк Н.О. Чи починається академічна доброчесність у закладі вищої освіти? *Академічна доброчесність: виклики сучасності* Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 28.01 – 08.02.2019). Варшава, 2019. С.80-83

17. Козолуп М. С. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів природничих спеціальностей в університетах США. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. Ужгород, 2014. Вип. 30. С. 60–63.

18. Кульчицька О. О., Дойчик М. В. Академія як простір свободи. *Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика: матер. міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми розвитку науки та освіти: теорія і практика» (м. Київ, 29–30 квітня 2016 р.)*. ГО «Інститут освітньої та молодіжної політики»; Наук.-навч. центр прикладної інформатики НАН України. К.: ГО «ІОМП», 2016. С. 12–17.

19. Ромакін В.В. Академічна етика як передумова верховенства права. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка»*. Миколаїв, 2006. Вип. 33, Т.46. С. 174–179.

20. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія. НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.

21. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі: зб. наук. пр.* НАН України. К., 2015. Вип. 11. С. 100–106.

22. Томахів М. В. Англomовний науковий дискурс: сучасний стан та перспективи подальших досліджень. *Одеський лінгвістичний вісник*. Одеса, 2015. № 5. С. 154–157.

23. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.

24. Цокур О. С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. Черкаси, 2009. Вип. 150. С. 57–62.

Інформаційні ресурси

1. Основи академічного письма (ОАП). URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=2835>
2. Академічне письмо та бібліографія. URL: www.bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
3. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. URL: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.
4. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (нова редакція). Від 31 травня 2021 року № 100. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
5. Про автоське право та суміжні права. Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
6. Про освіту. Закон України від 5 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
7. Етичний кодекс ученого України. Постанова загальних зборів НАН України від 15.04.2009, № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
8. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. URL: <http://www.saiup.org.ua/>
9. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.
10. Ромакін В.В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. - Серія «Педагогіка». Миколаїв, 2010. - Вип. 123, Т. 136. - С.34–41.
11. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий концепт. URL: <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chy-diyevyj-kontsept/>
12. Стили оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. URL: www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliografichnykh.
13. Тихонкова І.О. Список літератури наукової статті – важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). Наука України у світовому інформаційному просторі: [зб. наук. пр.] / НАН України. Київ, 2015. - Вип. 11. - С. 100–106.
14. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2012. - 320 с Чумак А.Л. Проблема сучасних ціннісних засад професійних етичних кодексів (включаючи аналіз концепції Г. Зеха). URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/36673/36-Chumak.pdf?sequence=1>

15. Цокур О.С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». - Черкаси, 2009. - Вип. 150. - С. 57–62.

16. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти / Лист МОН № 1/9-565 від 26.10.17 року.

17. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL:

http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf.

18. Cite This for Me. URL: www.citethisforme.com.

19. Committee on Publication Ethics: (COPE): Promoting integrity in research publication. URL: www.publicationethics.org

20. Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. URL: www.plagiarism.org

21. Publication Integrity and Ethics. URL: www.integrity-ethics.com/.

22. Автоматичне оформлення джерел по ВАК України: офіційний сайт. URL: www.vak.in.ua

23. Gallant Tricia. Academic Integrity in the Twenty-First Century. Jossey-Bass, 2008. 168 p.

24. Kwong Theresa, Hafiz Muhammad, Lau Peter, Chan Isaac. Academic Integrity and Ethics: The Influence of Culture and Prior Academic Background. Journal on Excellence in College Teaching, 2018. - Vol. 29, 3-4. - Pp. 53–72.

25. McHaney, Roger; Cronan, Timothy Paul; and Douglas, David E. Academic Integrity: Information Systems Education Perspective, Journal of Information Systems Education. 2019. Vol. 27, Iss. 3, Article 1. URL: <https://aisel.aisnet.org/jise/vol27/iss3/1>.

26. Originality, imitation, and plagiarism: teaching writing in the digital age / Caroline Eisner and Martha Vicinus, editors. University of Michigan, 2008. - 278 p.

27. Tatum Holly, Shwartz Bett M. Honor Codes: Evidence Based Strategies for Improving Academic Integrity. Theory Into Practice, 2017. - Vol. 56, No. 2. - Pp. 129–135

1.4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ЗАЛІК

1. Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні
2. Сутність і структура процесу навчання
3. Науково-дослідна робота студентів
4. Поняття, мета та функції самостійної роботи студентів
5. Види самостійної роботи студентів. Контроль за її виконанням
6. Основні засади академічного письма
7. Академічна культура, академічна доброчесність.
8. Академічна доброчесність – вибір успішних професіоналів
9. Ознаки академічної нечесності.
10. Основні підходи до розуміння поняття «кодекс честі».
11. Положення про академічну доброчесність НУ «Чернігівська політехніка»
12. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси
13. Поняття «Інтелектуальна власність» та «Авторське право».
14. Наукові підходи до розуміння поняття «Плагіат». Види плагіату.
15. Відповідальність за плагіат відповідно чинному законодавству України.
16. Межі допустимих запозичень у творчості
17. Єдність організації академічного тексту і принцип тріади.
18. Моделі академічного тексту. Гамбургер-модель
19. Центральна модель базового академічного письма
20. Риторична тріада академічного тексту
21. Основні характеристики наукового стилю мовлення.
22. Усне та писемне мовлення. Вербальні й невербальні складові в усному науковому мовленні.
23. Підготовка й написання наукового тексту
24. Організація цілого академічного тексту
25. Формулювання головної ідеї тексту - тези
26. Абзац як основний елемент тексту. Структура абзацу.
27. Вступ і заключна частина. Основні функції і характеристики вступ.
28. Інструментарій аналітичного мислення
29. Синтаксис в академічному тексті. Проблеми пунктуації
30. Поняття та загальна характеристика реферату.
31. Основні характеристики курсової роботи.
32. Технічні вимоги до написання курсової роботи, етапи написання та її складові частини
33. Підготовка до захисту та захист курсової роботи.
34. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
35. Проаналізуйте різницю між написанням магістерської та курсової роботи

36. Значення написання рефератів, курсових та магістерської в процесі професійного становлення фахівця
37. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
38. Наукова монографія.
39. Вимоги до написання наукових статей.
40. Методика підготовки та оформлення публікації. Техніка написання тексту.
41. Вимоги в Україні до оформлення наукових публікацій.
42. Наукові ступені та вчені звання: основні вимоги, умови вступу та навчання
43. Правила цитування в науковому тексті (вітчизняний стандарт).
44. Правила покликання в науковому тексті (вітчизняний стандарт).
45. Міжнародні принципи цитування і покликання. Бібліографічні менеджери.
46. Методологія бібліографічного пошуку, робота з каталогами.
47. Електронні бібліотечні каталоги.
48. Системи пошуку наукової інформації в Інтернеті. Електронні бази даних.
49. Поняття «Наука». Предмет, зміст та функції науки.
50. Науково-дослідницька діяльність студентів.
51. Зміст і характер науково-дослідницької діяльності студентів.
52. Основні риси, що притаманні науковцям.
53. Робочий день науковця.
54. Робоче місце науковця.
55. Дистанційна освіта в Україні
56. Наукова комунікація та її значення
57. Впровадження результатів наукових досліджень
58. Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії
59. Креативність та креативне мислення
60. Генерація ідей: методи та технології

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО В УНІВЕРСИТЕТІ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Загальні засади вищої освіти в Україні
2. Основні характеристики поняття академічного письма
3. Сучасне поняття академічної грамотності та його структура
4. Критичне мислення
5. Поняття, мета та функції самостійної роботи студентів
6. Види самостійної роботи студентів. Контроль за її виконанням

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Чому система освіти в Україні має назву «ступенева»?
2. У чому полягають мета та завдання вивчення дисципліни?
3. Які основні функції самостійної роботи студентів?
4. Які види позааудиторної роботи ви знаєте?
5. Які види контролю за виконанням самостійної роботи?
6. Які вміння необхідні для успішного опанування академічним письмом?
7. Чому розвиток критичного мислення важливий для створення авторських оригінальних академічних текстів?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Академічне письмо, заклад вищої освіти, університет, ступенева освіта, самостійна робота, позааудиторна робота, контроль за самостійною роботою академічна грамотність, інформаційна грамотність, критичне мислення

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.
2. Андрущенко В.П. Основні характеристики європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5 «Педагогічні науки: реалії та перспективи»*. К., 2011. Вип. 26. С. 3-15.
3. Бутенко О.В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр.* Херсон, 2014. Вип. 1. С.59-62.

4. Впровадження етичних норм діяльності студентського самоврядування / упор. А.В. Карташов та ін. Житомир: Житомирський обласний центр молодіжних ініціатив, 2009. С. 16-34, 39-92.
5. Медведєв І.А. Державне управління розвитком університету: теоретично-прикладний аспект. Харків: Видво ХарПІ НАДУ «Магістр», 2011. 220 с.
6. Струнсе В. Місія досяжна: підвищення академічної чесності в українській освіті. *Прозорість і корупція в системі вищої освіти України: зб. матер. конф.* (21–22 листоп. 2002 р., м. Львів). К.: Таксон, 2003. (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). С. 272-275.
7. Фініков Т. Академічна доброчесність: глобальний контекст та національна потреба. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету*. К.: Таксон, 2016. С. 9-36.

Тема 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Академічна культура й етика у вищій освіті
2. Академічна свобода й відповідальність усіх учасників освітнього процесу.
3. Законодавче поле академічної доброчесності. Академічна доброчесність у Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту».
4. Зміст і предмет академічної доброчесності та її соціальне призначення.
5. Основні ознаки академічної нечесності та боротьба з нею
4. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Що таке «академічна культура» та «академічна доброчесність»?
2. Які ви знаєте ознаки академічної нечесності?
3. Що таке «кодекс честі» та «інтелектуальна свобода»?
4. Які основні принципи містяться в «Положенні про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників НУ «Чернігівська політехніка»?
5. Навіщо створювати кодекси честі для представників різних спеціальностей?
6. Чому академічна доброчесність є запорукою якісної вищої освіти?
7. Що таке академічна нечесність?
8. Які існують методи запобігання академічній нечесності?
9. Що таке Етичний кодекс ученого?
10. Які основні засади Бухарестської декларації етичних принципів вищої освіти?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

академічна культура, академічна доброчесність, кодекс честі, етичний кодекс, форми проявів академічної нечесності, академічне шахрайство, методи запобігання академічної нечесності, виховні та дисциплінарні санкції, Етичний кодекс ученого, найважливіші цінності і принципи Бухарестської декларації етичних принципів вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 170 с.
2. Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) діяльності в Херсонському державному університеті / упоряд. С. Омельчук, В. Блах, В. Кобець. Херсон: Вид-во ХДУ, 2019. 112 с.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова К.: Таксон, 2016. 234 с.
4. Академічне письмо : навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.
5. Бойченко Н. М. Етичні аспекти університетських цінностей. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. К.: Вид.-полігр. Центр «Київський університет», 2014. № 1 (1). С. 37-43.
6. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
7. Буяк Б. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. С. 133-150.
8. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: кроскультурний аналіз / Н. Гапон, А. Худзіцка-Чупала, А. Лупіна-Вегенер. *Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки»*. Львів, 2013. Вип. 16. С. 241-248.
9. Гуманенко О. О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації»*. Львів, 2015. Вип. 1 (50). С. 15-20.
10. Гунчак В. М., Чепига М. П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького*. Львів, 2011. Т. 13, № 3 (49). С. 14-23.

11. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія»*. К., 2008. № 19. С. 93-102.
12. Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад.: М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко; заг. ред. О. О. Гужва. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 64 с.
13. Етичний кодекс ученого України. URL: [https:// www.znu.edu.ua/etychnyj-kodexuchenogo-Ukrajiny.pdf](https://www.znu.edu.ua/etychnyj-kodexuchenogo-Ukrajiny.pdf)
14. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпропетровськ, 2014. № 8. С. 54-62.
15. Женченко М. І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України).
Наука України у світовому інформаційному просторі. К.: Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 125-136.
16. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Стаття 1 «Основні терміни та їх визначення». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
18. Закон України «Про Освіту». URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm
19. Інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність Infobulletin».
20. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
21. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. С. 122–128.
22. Колоїз Ж. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
23. Лічман Т. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної чесності (із використанням практик американських університетів). *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. С. 151-169.

24. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упоряд. В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxxq9/view
25. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / авт. кол. за ред. І. Ю. Поліщук. К.: Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) Департамент освіти і науки, КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді». 2021. 46 с.
26. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ: метод. поради / авт.-уклад.: Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова; редкол.: В Є. Сошинська; Укр. бібл. асоц. Київ: УБА, 2016. 39 с.
27. Омельчук С. Бути чесним у навчанні й науці: експрескурс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 80 с.
28. Ревуцька С. К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
29. Ромакін В.В. Академічна етика як передумова верховенства права. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка»*. Миколаїв, 2006. Вип. 33. Т.46. С. 174-179.
30. Сазик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichnakontseptsiya-chi-dievij-instrumentzabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>.
31. Семенов О. М., Фаст О. Л. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
32. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Вип. 3-4 (56-57). С. 52- 56.
33. Суховірський О. Використання засобів мережі Інтернет в процесі пошуку інформації для студентських наукових досліджень з педагогіки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини*. Умань, 2011. № 3. С. 131-135.
34. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2012. 320 с
35. Цокур О. С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. Черкаси, 2009. Вип. 150. С. 57-62.
36. Ячменик М. Академічна доброчесність як елемент забезпечення якості освіти у вищій школі: досвід Сумського державного педагогічного університету імені

А. С. Макаренка. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 8. С. 342-351.

Тема 3. ПЛАГІАТ ТА ПРОТИДІЯ ЙОМУ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Поняття «Інтелектуальна власність»
2. Поняття «Авторське право»
3. Види та способи порушення авторського права. Захист авторських прав
4. Наукові підходи до розуміння поняття «Плагіат». Види плагіату
5. Відповідальність за плагіат відповідно чинному законодавству України

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Що таке «інтелектуальна власність»?
2. Що таке авторське право?
3. Що таке «плагіат»?
4. Які ви знаєте межі допустимих запозичень у студентських наукових роботах?
5. Як можна захистити своє авторське право?
6. Яка існує відповідальність за плагіат відповідно чинного законодавства України?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

інтелектуальна власність, плагіат, авторське право, академічна культура

ЛІТЕРАТУРА

Джерела

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text>
3. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text
4. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
5. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 170 с.
2. Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) діяльності в Херсонському державному університеті / упоряд. С. Омельчук, В. Блах, В. Кобець. Херсон: Вид-во ХДУ, 2019. 112 с.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. Політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова К.: Таксон, 2016. 234 с.
4. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т.М.Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
5. Бойченко Н. М. Етичні аспекти університетських цінностей. Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. К.: Вид.-полігр. Центр «Київський університет», 2014. № 1 (1). С. 37-43.
6. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
7. Буяк Б. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. С. 133-150.
8. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: кроскультурний аналіз / Н. Гапон, А. Худзicka-Чупала, А. Лупіна-Вегенер. *Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки»*. Львів, 2013. Вип. 16. С. 241-248.
9. Гуманенко О. О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія «Соціальні комунікації»*. Львів, 2015. Вип. 1 (50). С. 15-20.
10. Гунчак В. М., Чепига М. П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького*. Львів, 2011. Т. 13, № 3 (49). С. 14-23.
11. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Дух і літера. Спец. вип. «Університетська автономія»*. К., 2008. № 19. С. 93-102.
12. Довідник з академічної доброчесності для школярів / уклад.: М. В. Григор'єва, О. І. Крикова, С. Г. Певко; заг. ред. О. О. Гужва. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 64 с.
13. Етичний кодекс ученого України. URL: [https:// www.znu.edu.ua/etychnyj-kodexuchenogo-Ukrainy.pdf](https://www.znu.edu.ua/etychnyj-kodexuchenogo-Ukrainy.pdf)

14. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпропетровськ, 2014. № 8. С. 54-62.
15. Женченко М. І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках: вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України). *Наука України у світовому інформаційному просторі*. К.: Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 125-136.
16. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Стаття 1 «Основні терміни та їх визначення». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
18. Закон України «Про Освіту». URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/statja-42.htm
19. Інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність Infobulletin».
20. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
21. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2019. Вип. 24. С. 122–128.
22. Колоїз Ж. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
23. Лічман Т. Процедура розгляду справ про порушення стандартів академічної чесності (із використанням практик американських університетів). *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету* / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. С. 151-169.
24. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упоряд. В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxq9/view
25. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / авт. кол. за ред. І. Ю. Поліщук. К.: Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) Департамент освіти і науки, КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді». 2021. 46 с.
26. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ: метод. поради / авт.-уклад.: Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова; редкол.: В Є. Сошинська; Укр. бібл. асоц. Київ: УБА, 2016. 39 с.

27. Омельчук С. Бути чесним у навчанні й науці: експрескурс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 80 с.
28. Ревуцька С. К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
29. Ромакін В.В. Академічна етика як передумова верховенства права. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Педагогіка»*. Миколаїв, 2006. Вип. 33. Т.46. С. 174-179.
30. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichnakontseptsiya-chi-dievij-instrumentzabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>
31. Семенов О. М., Фаст О. Л. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч.посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
32. Сопова Д. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки майбутнього педагога. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Вип. 3-4 (56-57). С. 52- 56.
33. Суховірський О. Використання засобів мережі Інтернет в процесі пошуку інформації для студентських наукових досліджень з педагогіки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр.Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини*. Умань, 2011. № 3. С. 131-135.
34. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2012. 320 с
35. Цокур О. С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. Черкаси, 2009. Вип. 150. С. 57-62.
36. Ячменик М. Академічна доброчесність як елемент забезпечення якості освіти у вищій школі: досвід Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 8. С. 342-351.
37. Положення про інформаційний центр запобігання та виявлення плагіату Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/polozh-pro-informacijnyj-centr-zapobigannya-ta-vyyavlennya-plagiatu.pdf>
38. Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат в Національному університеті «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/poryadok-provedennya-perevirky-kval-robit-ta-indyvidualnyh-zavdan-na-plagiat.pdf>

Тема 4. НАУКОВИЙ СТИЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Основні характеристики наукового стилю мовлення
2. Поняття та загальна характеристика усного мовлення
3. Вербальні й невербальні складові в усному науковому мовленні
4. Поняття та загальна характеристика писемного мовлення
5. Володіння мовою як запорука успішного працевлаштування

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Які ви знаєте характеристики наукового стилю мовлення?
2. Які функції усного мовлення?
3. Яку роль відіграють вербальні і невербальні складові наукового мовлення?
4. Яка роль володіння мистецтвом писемного мовлення для майбутніх професіоналів?
5. Які ви знаєте основні складові процесу підготовки до написання наукового тексту?
6. Чому, на вашу думку, володіння мовою є запорукою успішного працевлаштування?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Науковий стиль мовлення, усне мовлення, писемне мовлення, вербальне і невербальне спілкування

ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамович С. Д., Чікарьова М. Ю. Риторика: навч. посіб. Львів: Світ, 2001. 240 с.
2. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т.М.Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
3. Дробиш Л. В., Карпенко Ю. В. Дослідницька діяльність студентів як засіб якісної підготовки. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/32246/1/361-635-636.pdf>.
4. Зянько В., Коваль Н., Журко Т. Основи науководослідної роботи: підр. Вінниця: ВНТУ, 2013. 143 с.
5. Клименюк О. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження: підр. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
6. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 5-е вид. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008. 240 с.

7. Копусь О. Організація науково-дослідницької діяльності студентів у професійній підготовці майбутніх учителів української мови і літератури. *Українська мова і література в школах України*. 2015. № 3. С. 10–12.
8. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. К.: Вища шк., 2006. 311 с.
9. Ницета В. Риторика: навч.-метод. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2021, 220 с.
10. Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
11. Пентилюк М. І., Гайдаєнко І. В., Окуневич Т. Г. та ін. Навчально- й науково-дослідна робота студентівфілологів (реферат, курсова, випускна робота з української мови та методики її навчання): навч.- метод. посіб. для студентів. К.: Ленвіт, 2010. 120 с.
12. Пехота О. М., Єрмакова І. П. Основи педагогічних досліджень: від студента до наукової школи: навч.- метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2011. 340 с. (Серія «Педагогічна освіта – XXI»).
13. Рідей Н. М., Зазимко О. В., Кліх Л. В. та інші. Путівник у прикладну наукометрію: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. 343 с.
14. Сагач Г. Риторика. К.: Ін Юре, 2000. 566 с.
15. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 216 с. (Серія «Альма-матер»).
16. Спанатій Л. С. Риторика: навч. посіб. К.: Ін Юре, 2008. 144 с.
17. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підр. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2002. 295 с.

Тема 5. РЕФЕРАТ, КУРСОВА, ДИПЛОМНА РОБОТА, МАГІСТЕРСЬКА: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Підготовка й написання наукового тексту
2. Поняття та загальна характеристика реферату
3. Основні характеристики курсової роботи
4. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Які ви знаєте види студентських наукових робіт?
2. Які вимоги до написання реферату?
3. Чому важливо вміти писати студентські наукові роботи?
4. Що таке курсова робота?

5. Які ви знаєте вимоги до написання курсової роботи?
6. Що таке магістерська робота?
7. В чому різниця між курсовою та магістерською роботами?
8. Які етапи підготовки та проведення курсової та магістерської роботи ви знаєте?
9. Яка структура курсової та магістерської роботи?
10. Як правильно оформляти титульний аркуш?
11. Назвіть обов'язковий набір чітко сформульованих компонентів структури курсової та магістерської роботи.
12. Надайте перелік обов'язкових елементів висновку.
13. У чому полягає взаємозв'язок вступу і висновків?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Реферат, курсова робота, магістерська робота

ЛІТЕРАТУРА

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підруч. [для спеціалістів, бакал., аспіран., докторантів]. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/metod-rekom-vukonannya-kvalif-robit.pdf>
3. Погребняк Н.М. Науково-дослідна робота студентів у системі вищої педагогічної освіти Великобританії: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. РВНЗ «Крим. гуманіт. ун-т» (м. Ялта). Ялта, 2011. 20 с..
4. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч. К.: Знання-Прес, 2003. 295с.
5. Методичні рекомендації щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» Національного університету «Чернігівська політехніка». URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/metod-rekom-vukonannya-kvalif-robit.pdf>
6. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.

Тема 6. РОБОТА НАД НАУКОВИМИ ПУБЛІКАЦІЯМИ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види
2. Вимоги до написання тез доповіді
3. Вимоги до написання наукових статей
4. Наукова монографія
5. Методика підготовки та оформлення публікації. Техніка написання тексту

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Що таке «наукова публікація»?
2. Що таке «науковий журнал»?
3. Які ви знаєте види наукових публікацій?
4. Що таке «монографія»?
5. Які ви знаєте вимоги до написання наукових статей?
6. В чому різниця між тезами доповіді і науковими статтями?
7. Що таке «публікаційна активність»?
8. Що вивчає наукометрія?
9. Як ви розумієте поняття «сліпе рецензування»?
10. Що таке індекс Хірша?
11. Як ви розумієте поняття «імпакт-фактор»?
12. Які авторитетні наукометричні бази даних ви знаєте?
13. Що таке «хижацькі» журнали?
14. Поняття «текст» і «дискурс» тотожні?
15. Які є ознаки академічного дискурсу?
16. Що Вам відомо про класичні логічні прийоми організації тексту?
17. Які складові гамбургера-моделі?
18. Що таке п'ятиабзацне есе? Якою є його структура?
19. Які складові базової моделі академічного тексту?
20. Що розуміємо під поняттям «риторична тріада»?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Наукова публікація, науковий журнал, наукова монографія, наукова стаття, тези доповіді, наукова творчість, ознаки академічного дискурсу, тріада як класичний логічний прийом, гамбургер-модель, п'ятиабзацне есе, базова модель академічного тексту, риторична тріада, публікаційна активність, якість наукової публікації, квантифікаційний підхід, наукометрія, індекс наукового цитування, рецензування, наукометричні бази даних, дослідницька стаття, IMRAD, наукова новизна, методологія, пристатейні бібліографічні списки, цифровий

ідентифікатор DOI, стандарти бібліографічного опису, анотація, ключові слова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т.М.Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
3. Бабенко Т. Теоретична модель навчання академічного іншомовного письма. *Молодь і ринок*. 2018. № 3. С. 112-116.
4. Дроздов В. 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження. URL https://library.kname.edu.ua/images/images/Akademichne_Pysmo.pdf
5. Духаніна Н.М. Академічне письмо: проблеми, процеси, підходи. *Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання*. 2018. С. 328-336.
6. Колоїз Ж. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
7. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
8. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : метод. рекомендації / авт.-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Київ : УБА, 2016. 117 с
9. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник [препринт]. Київ : ДНТБ України, 2019. 33 с.
10. Ревуцька С. К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». ДНУЕТ ім. М. Туган-Барановського. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
11. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 220 с.

Тема 7. КУЛЬТУРА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ: ЦИТУВАННЯ Й ПОКЛИКАННЯ (2 години)

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

1. Правила цитування в науковому тексті (вітчизняний стандарт)
2. Правила покликання в науковому тексті (вітчизняний стандарт)
3. Міжнародні принципи цитування і покликання. Бібліографічні менеджери
4. Методологія бібліографічного пошуку, робота з каталогами
5. Електронні бібліотечні каталоги
6. Системи пошуку наукової інформації в Інтернеті. Електронні бази даних

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Що таке «цитування» та «покликання»?
2. Які ви знаєте правила цитування?
3. Які ви знаєте правила покликання?
4. Які основні вимоги цитування відповідно вимог в Україні?
5. Які ви знаєте правила міжнародного цитування відповідно вашим профільним наукам?
6. Як організувати бібліографічний пошук?
7. Як визначитися з «авторитетними» і «неавторитетними» джерелами інформації?

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Цитування, покликання, науковий текст, бібліографічний пошук, бібліотечні каталоги, бази даних

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі: Т.М.Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с.
2. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
3. Бабенко Т. Теоретична модель навчання академічного іншомовного письма. *Молодь і ринок*. 2018. № 3. С. 112-116.
4. Дроздов В. 20 порад щодо написання академічних текстів та представлення результатів дослідження. URL https://library.kname.edu.ua/images/images/Akademichne_Pysmo.pdf
5. Духаніна Н.М. Академічне письмо: проблеми, процеси, підходи. *Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання*. 2018. С. 328-336.
6. Колоїз Ж. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с.
7. Мартинюк О. М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
8. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : метод. рекомендації / авт.-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Київ : УБА, 2016. 117 с
9. Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник [препринт]. Київ : ДНТБ України, 2019. 33 с.
10. Ревуцька С. К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». ДНУЕТ ім. М. Туган-Барановського. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
11. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 220 с.

**СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ
ВИДИ РОБІТ, БАЛИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль протягом семестру (відвідування занять (лекційних, практичних), виконання зазначених видів робіт: контрольної, самостійної роботи) та семестровий контроль у вигляді диференційованого заліку</p> <p>З дисципліни студент може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на диф.заліку. Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати диф.заліку. Повторне складання диф.заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.</p>
Практичні заняття	Підготовленість, повнота висвітлення питання, самостійність відповіді, своєчасність підготовки
Реферат	Зрозумілість, наявність власної думки, правильне оформлення як реферату, так і списку літератури.
Презентація	Виступи перед аудиторією зі слайдами або іншими візуальними матеріалами, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи, звіту про виконання самостійних завдань тощо.
Виконання самостійної дослідної роботи	<p>Тема роботи має бути розкрита на належному рівні. Робота повинна мати творчий характер, продемонструвати аналітичні навички студента, його вміння працювати з бібліографією тощо.</p> <p>Студент має сформулювати навички самостійного наукового пошуку, підбір та опрацювання літератури по даній тематиці, оформлення цитат та посилань на джерела, аналіз різних точок зору, узагальнення матеріалу, формулювання власних висновків тощо.</p>
Наукова робота	Написати відповідно до вимог тези та взяти участь у науково-практичній конференції
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Умовою допуску до диф.заліку є виконання всіх видів навчальної роботи.</p> <p>У випадку, якщо студент протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених видів навчальної роботи, має невідпрацьовані контрольні роботи, завдання з самостійної</p>

	дослідної роботи, невідпрацьовані практичні заняття тощо або не набрав мінімально необхідну кількість балів – 25 балів, то він не допускається до складання диф.заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів НУ Чернігівська політехніка».
--	--

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
1	Поточний контроль (практичні заняття)	0....28
2	Виконання індивідуальних творчих робіт (2)	0....20
3	Наукова робота (участь у конференції, публікація тез)	0...12
Усього		0...60
Семестровий контроль (диф.залік)		0...40
Разом		0.... 100

Критерії оцінювання знань та самостійної роботи студента

Робота на практичному занятті оцінюється у балах (4 бали за одне заняття) за наступними критеріями:

Відповідь на практичному занятті

4 бали – студент у повному обсязі опрацював програмний матеріал (основну і додаткову літературу, джерела), має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями, виявляє розуміння основ академічного письма, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати, може аналізувати інформацію, здатний презентувати власне розуміння, оцінку відповідності тексту вимогам академічного письма, має досить міцні навички роботи з науковими джерелами

3 бали – студент вільно володіє навчальним матеріалом (опрацював основну і деяку частину додаткової літератури і джерел), узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовує свої висновки конкретними фактами, взятими з підручників, хрестоматій; може дати порівняльну характеристику історичних явищ, визначення понять, самостійно дає визначення основних понять з теми, може їх пояснити; застосовувати набуті знання в науковій діяльності.

2 бали – студент загалом самостійно відтворює програмний матеріал (на рівні підручника), може дати стислу характеристику питання, загалом правильно розуміє основні терміни, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, виклад не самостійний (переказ підручника), є певні неточності як у матеріалі, так і у висновках, аргументація слабка.

1 бал – студент за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неповна, в ній налічується багато неточностей, головний зміст

матеріалу не розкрито.

0 балів – студент не готовий до практичного заняття або має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі терміни, але не може їх пояснити, головний зміст матеріалу не розкрито.

Виконання тестових завдань, вирішення практичних кейсів оцінюється у балах за наступними критеріями.

Виконання тестових завдань (до 2 балів)

- 2 бали – точні відповіді на понад 90-95% тестових питань;
- 1,5 бали – точні відповіді на 70%-89% тестових питань;
- 1 бал – точні відповіді від 50% до 69 % тестових питань;
- 0,5 бали – студент дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань з теми.

Вирішення практичних кейсів (до 2 балів)

При вирішенні практичних кейсів студенти повинні вивчити навчальну літературу, матеріал лекції, обов'язково ознайомитися з додатковою літературою з теми. Необхідно письмово вирішити практичні кейси із обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та посиланням на джерело.

- 2 бали – точна відповідь та змістовне обґрунтування рішення;
- 1,5 бали – точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 1 бал – не зовсім точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 0,5 бали – студент намагався дати відповідь, але показав незадовільний рівень знань із теми, вміння орієнтуватися в матеріалі.

Доповнення до відповіді, запитання доповідачу на практичному занятті (до 2 балів).

Суттєве доповнення до доповіді основного доповідача, яке ґрунтується на ознайомленні з монографічною, науковою літературою.

Задані запитання доповідачу, які є не просто уточнюючими, а які мають дискусійний характер.

Презентація (до 2 балів)

Презентації – виступи перед аудиторією зі слайдами або іншими візуальними матеріалами, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи, звіту про виконання самостійних завдань, реферативної доповіді тощо. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного студента, так і колективними, тобто виступи двох та більше студентів.

Виконання індивідуальних дослідних робіт (до 10-ти балів за одну).

Тема має бути розкрита на належному рівні, відповідати принципам академічної доброчесності. Робота повинна мати творчий характер,

продемонструвати аналітичні навички студента, його вміння працювати з бібліографією тощо.

Підготовка індивідуальної дослідної роботи практикується в учбовому процесі з метою формування навичок самостійного наукового пошуку, вивчення літератури по даній тематиці, аналіз різних точок зору, узагальнення матеріалу, формулювання висновків, оформлення бібліографії, вміння правильно побудувати структурно текст тощо.

Особливу увагу слід приділити оформленню науково-довідникового матеріалу, цитат та посилань на джерела.

Наукова робота (участь у науково-практичних конференціях, підготовка статті до друку) (до 12 балів).

Написати відповідно до вимог тези на науково-практичну конференцію та взяти участь у конференції, подати тези до друку, підготувати статтю до друку.

Диференційований залік

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового диференційованого заліку (до 40-ка балів).

Білеті охоплюють всю програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами вищої освіти компетентностей.

Умовою допуску до диференційованого заліку є виконання всіх видів навчальної роботи передбачених силабусом.

Складання диференційованого заліку є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав усі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати диференційований залік.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених силабусом навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані контрольні роботи, завдання з індивідуальної дослідної роботи, невідпрацьовані практичні заняття тощо або не набрав мінімально необхідну кількість балів – 25 балів, то він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів НУ «Чернігівська політехніка»».

Для складання диференційованого заліку існують білеті. Білеті складаються із трьох питань.

Критерії оцінювання:

- від 33 до 40 балів - відповідь повна і зміст відповіді студента повністю відповідає сутності поставленого запитання;
- від 24 до 32 балі - студент виконує всі завдання без грубих помилок;

- від 17 до 24 балів - студент допускає грубі помилки і всі питання виконані менш ніж на половину;
- не більше 16 балів - при невиконанні хоча б одного завдання білету.

Повторне складання диференційованого заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS		Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
			для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A	<i>(відмінно)</i>	відмінно	зараховано
82-89	B	<i>(дуже добре)</i>	добре	
75-81	C	<i>(добре)</i>		
66-74	D	<i>(задовільно)</i>	задовільно	
60-65	E	<i>(достатньо)</i>		
0-59	FX	<i>(незадовільно)</i>	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру, то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати диференційований залік.

У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні заняття або не набрав мінімально необхідну кількість балів (25), він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються, а повторний диференційований залік складається у вигляді тестування.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»»](#).

Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету/онлайн у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Всі роботи мають бути виконані вчасно. Про дедлайни в кожному конкретному випадку повідомляється додатково, відповідно до графіку роботи.

За несвоєчасно виконане завдання без поважних причин максимальна кількість балів становить 50% від максимальної кількості балів своєчасно виконаного завдання (своєчасно виконане завдання – це завдання, яке здобувач вищої освіти здав/завантажив/виконав у Moodle до початку проведення наступного практичного заняття відповідно до послідовності тематики практичних робіт, зазначених у розділі 7 даного Силабусу) або протягом тижня від початку оголошення про необхідність виконання завдання

Політика користування ноутбуками/планшетами/смартфонами.

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, оскільки дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть

використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, авторські свідоцтва за напрямами курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні лабораторних, контрольних та розрахунково-графічних робіт (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання лабораторних завдань та розрахунково-графічної роботи на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

ПРАВИЛА НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Тези – це творча наукова письмова робота на певну тему, яка включає огляд відповідних наукових та літературних джерел.

При написанні тез доповіді студенту рекомендується використовувати не підручники та навчальні посібники, а монографії, статті та першоджерела. Робота повинна мати творчий характер, продемонструвати аналітичні навички студента, його вміння працювати з бібліографією тощо.

Зміст повністю залежить від змісту джерела, що вивчається. Він повинен містити точне викладення основної інформації без спотворень і суб'єктивних оцінок і мати певну композицію, яка включає:

- **Вступ** містить обґрунтування вибору теми, проблематику обраної теми, мету дослідження тощо.
- **Основна частина** розкриває зміст тексту, наводяться основні тези, вони аргументуються.
- **Висновки** викладають положення, яких дійшов автор при дослідженні проблематики, що заявлена в дослідженні.

Написання тез практикується в учбовому процесі з метою набуття здобувачем необхідної професійної підготовки, формування навичок самостійного наукового пошуку, вивчення літератури по даній тематиці, аналіз різних точок зору, узагальнення матеріалу, формулювання висновків тощо.

Процес написання тез включає:

- вибір теми та погодження її з керівником;
- пошук необхідної літератури та інших джерел, їх вивчення;
- написання тексту роботи та її оформлення;
- участь у конференції.

Необхідним елементом будь-якої наукової роботи є пошук літератури до обраних тем написання тез доповіді та ін. Він є невід'ємною частиною самостійної роботи, яка свідчить про вміння здобувача підбирати літературу з зазначеної теми, вміння в цій літературі знайти головне, що дасть змогу розкрити відповідну тему дослідження і отримати максимальний бал за такий вид роботи.

Обсяг тез – від 5 до 7 друкованих сторінок.

Шрифт: Times New Roman; кегль 14, інтервал – 1,5, абзац – 1, 0. Поля – 2 см з усіх боків. Вирівнювання по ширині.

На титульній сторінці зазначаються: назва навчального закладу,

факультет, тема роботи, прізвище, ім'я та по батькові студента, курс, група, прізвище та ініціали викладача, який керує виконанням роботи. Нумерація сторінок починається з другої сторінки, оскільки на титульній сторінці номер не ставиться.

Особливу увагу слід приділити оформленню науково-довідникового матеріалу, цитат та посилань на джерела. Список використаних джерел слід вказувати в кінці тексту тез в порядку появи відповідних посилань або за алфавітом. При оформленні списку літератури слід дотримуватися вимог розробленого в 2015 році Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Посилання на використані джерела робити у квадратних дужках ...

Наприклад [1, с. 5]. Крапка у реченні ставиться після квадратних дужок.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ (зразки)

ВИДИ ВИДАНЬ	ПРАВИЛА ТА ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
Один Два Три автори	-Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. -Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія «Наукові доповіді») -Сичевський В.В., Харитонов Є.І., Олейніков Д.О. Науково-практичний коментар до розділу І Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого)
Чотири і більше авторів	-Коллективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с. -Постклассическая онтология права: монографія / С. И. Максимов и др.; С.-Петербург. гос. ун-т; общ. ред. И. Л. Честнов. Санкт-Петербург: Алетейя, 2016. 688 с. (Толкование источников права).
Автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)	-Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А. Х. Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с. -Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с.
Автор(и) та перекладач(і)	-Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / вступ. Ст. Н. И. Панова; пер. С итал. М. М. Исаев. Киев: Ин Юре, 2014. 240 с. (Памятники правовой мысли).
Без автора	- Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М. І. Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с. -Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с.
Дисертації	- Сокуренко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с.
Автореферат дисертації	-Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с. -Лісов О. С. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917–1991 роках: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 20.02.22 / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. К., 2017. 20 с.
Бібліографічні покажчики	-Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / О. Г. Кальман. Харків: Одиссей, 2003. 128 с.
Каталоги	- Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.
Розділ книги	- Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. Кримінологія. Загальна та Особлива частини: підручник / ред. В. В. Голіна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2009. Розд. 15. С. 138–145. -Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані:

	монографія / за ред.: О. В. Козаченко, Є. Л. Стрельцов. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 87–109.
Стаття з журналу	- Кулак Н. В. Актуальні питання правового статусу добровільних формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i> . 2016. № 4. С. 84–88. - Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i> . 2009. № 10. С. 57–60.
Тези доповіді	- Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин</i> : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7–9.
Стаття з довідкового видання	- Баулін Ю. В. Обставини, що виключають злочинність діяння. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 550. - Гончаренко В. Д. Повне зібрання законів Російської імперії. Велика українська юридична енциклопедія. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. С. 573–574. - Ріяка В. О. Декларація митна. <i>Юридична енциклопедія</i> . Київ: Укр. енцикл., 1998. Т. 2. С. 29.
Багатотомне видання	- <i>Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України</i> . Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. - Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: в 6 т. Х.: Право, 2007. Т. 4: Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Законодавчі і нормативні акти	- Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с. - <i>Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко</i> . Харків: ФІНН, 2010. 303 с. - Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. <i>Голос України</i> . 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4. - Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 30.12.2023. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page (дата звернення: 17.01.2024).
Електронні ресурси	- Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства: електрон. наук. фахове вид.</i> 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.01.2024). - Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків; Костянтинівка, Сектор "С" АТО: Юрайт, 2016. 116 с. URL: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/12015/1/Obolencev_2016_mon.pdf (дата звернення: 17.01.2024).

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!!! Література завжди пишеться мовою оригіналу, т.т. тією мовою якою надрукована.